

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM DRŽAVNE POTPORE
PROIZVOĐAČIMA SVINJA VEĆIH
KLAONIČKIH TEŽINA ZBOG OTEŽANIH
UVJETA POSLOVANJA UZROKOVANIH
MJERAMA ZA SUZBIJANJE AFRIČKE
SVINJSKE KUGE

Zagreb, studeni 2023. godine

1. UVOD

Pojava afričke svinjske kuge potvrđena je u Republici Hrvatskoj u populaciji domaćih svinja Izvješćima Hrvatskog veterinarskog instituta broj V-7649/2023, Z-18676/2023 i Z-18673/2023 od 26. lipnja 2023. godine. Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj iznimno je dopušteno premještanje svinja izravno u klaonicu određenu od strane Ministarstva poljoprivrede, nakon provedenog kliničkog pregleda svinja s povoljnim rezultatom i skladu s odredbama članaka 28. i 29. odnosno članaka 43. i 44. Delegirane uredbe (EU) 2020/687, pod uvjetom da meso podrijetlom od tih svinja bude podvrgnuto postupku prerade kako je određeno Prilogom VII. Delegirane uredbe (EU) 2020/687 u objektu klanja ili objektu za preradu određenom od strane Ministarstva poljoprivrede.

Naređene mjere nužne su kako bi se suzbilo širenje afričke svinjske kuge, ali iste imaju za posljedicu plasman živih svinja većih završnih težina po nižim cijenama od tržišnih. Obzirom na propisane postupke kao što je obvezna prerada i posebno označavanje mesa, ali i nemogućnost iskorištenja trupa na način kao u slučaju klanja svinja sa područja koje nije obuhvaćeno mjerama kontrole, primarni proizvođači u sektoru svinjogojstva koji se nalaze u zonama pod posebnim mjerama kontrole, a koji proizvode svinje većih završnih težina po tehnologiji produženog tova, nisu u mogućnosti ostvariti tržišne cijene za proizvedene svinje.

Slijedom navedenog, nužno je i primjereno omogućiti dodjelu potpore primarnim proizvođačima u sektoru svinjogojstva kako bi se kompenzirao nastali gubitak prihoda za svinje većih završnih težina otpremljene na klanje iz objekata u zonama ograničenja.

2. CILJ I OPRAVDANOST PROGRAMA

Cilj Programa je dodjela potpore za nadoknadu gubitka prihoda za svinje većih završnih težina, otpremljene iz objekata u zoni ograničenja na klanje sukladno relevantnim propisima i mjerama kontrole bolesti.

Proizvođači tovnih svinja većih završnih težina čiji se objekti nalaze u zoni ograničenja, ostvaruju niže cijene od tržišnih cijena primjerenih tehnologiji uzgoja za svinje čija najmanja masa toplog trupa iznosi 115 kg. Zbog navedenih okolnosti potrebno je dodijeliti potporu proizvođačima koji su pretrpjeli gubitke uzrokovane mjerama kontrole.

3. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je:

- članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21. i 152/22.).
- Uredba Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL 327/1, 21.12.2022.) (u daljnjem tekstu: Uredba o poljoprivrednom izuzeću)

Potpore dodijeljene kroz ovaj Program spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora i izuzete iz obveze prijave iz njegova članka 108. stavka 3. s obzirom da ispunjavaju sve opće uvjete utvrđene u Poglavlju I. i sve posebne uvjete iz članka 26. točke 10 podtočke b) Uredbe o poljoprivrednom izuzeću.

4. MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

U okviru ovoga Programa omogućit će se potpora za nadoknadu gubitka prihoda za svinje većih završnih težina otpremljene na klanje iz objekata u zoni ograničenja u razdoblju od 1. listopada 2023. do 31. prosinca 2023. godine.

5. PRIHVATLJIVI KORISNICI

Prihvatljivi korisnici potpore su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga 1. Uredbe o poljoprivrednom izuzeću koja uzgajaju tovne svinje. Svi korisnici moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) upis u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava,
- b) upis u Registar objekata (farmi)
- c) objekti u kojima drže svinje nalaze se u zoni primjene naređenih mjera
- d) isporučili su, s farmi upisanih u JRDŽ na klanje u klaonice određene za umanjene rizika od afričke svinjske kuge, grla svinja koja su u sustavu razvrstavanja i označivanja na liniji klanja najmanje utvrđene klaoničke mase toplog trupa od 115 kg i pripadaju u kategoriju T1 ili T2.

6. PRIHVATLJIVA GRILA

Za potporu su prihvatljiva grla tovnih svinja koja su:

- isporučena s farmi u zoni ograničenja upisanih u JRDŽ na klanje u odobrene objekte za klanje papkara određene za umanjene rizika od afričke svinjske kuge u razdoblju od 1.10.2023. do 31.12.2023. godine,
- imaju evidentirano izlučenje u JRDŽ-u na klanje,
- u sustavu razvrstavanja i označivanja na liniji klanja najmanje utvrđene mase toplog trupa od 115 kg i pripadaju u kategoriju T1 ili T2.

Za potporu je prihvatljivo do 500 grla tovnih svinja po korisniku.

7. IZNOS POTPORE

Jedinični iznos potpore je do 2,15 eura/kg žive vage isporučenih svinja.

Masa svinjskih trupova evidentirana na liniji klanja iskazuje se kao težina živih svinja koristeći prosječan randman prema podacima Državnog zavoda za statistiku¹ koji iznosi 78%.

8. OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE

Potpore se dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava, iznos potpore ne može premašiti 100% prihvatljivih gubitaka. Svi iznosi potpore moraju biti bruto iznosi, tj. prije odbitka poreza ili drugih troškova. Potpora se u cijelosti financira iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Na temelju dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara, obavlja se administrativna obrada zahtjeva za potporu.

9. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Ukupna sredstva za provedbu Programa iznose 3.500.000,00 eura te su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu Ministarstva poljoprivrede.

10. PRAVILA O DODJELI POTPORE

Potpore iz ovoga Programa mogu se zbrajati s bilo kojom drugom potporom za iste prihvatljive troškove ali ne mogu premašiti iznos od 2,15 eura/kg žive vage.

Prema ovom Programu ne mogu se dodijeliti potpore:

- poduzetnicima koji podliježu neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Europske komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem,
- poduzetnicima u teškoćama, izuzev u slučaju kada su iste uzrokovane pojavom afričke svinjske kuge,
- proizvođačima koji ne udovoljavaju propisanim obvezama vezano uz prevenciju i kontrolu afričke svinjske kuge.

11. PROVEDBA PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom. Program se primjenjuje na cijelom području Republike Hrvatske.

Provedba ovoga Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Pravilnikom će se propisati detaljni uvjeti prihvatljivosti te potrebni dokazi o ispunjavanju uvjeta prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

¹ Priopćenje Državnog zavoda za statistiku od 14. lipnja 2023. godine – Klanje stoke i peradi u 2022. (POLJ-2023-3-5; ISSN 1334-0557)